

**1535 Budapest, Pf.: 799.
HÁZTARTÁS**

Kedves Családi Lap!

Kérem fogadják tőlem ezt a kis írást, pályázaton kívül, amelyet drága Anyósom emlékezetéül írtam és remélem, hogy hasznosítani tudják.

Amikor elolvastam a Vasárnapi ebédfőzés – gondtalanul című írásukat, hát bizony, bizony érzékenyültem. Rengeteg idevonatkozó, számtalan különböző gondolat jutott azonnal eszembe, mint például:

- hogy senki nem tanítja háztartás vezetésre a fiatalokat (fiúkat, lányokat egyaránt),
- hogy a házi munka ugyanolyan üzem- és munkaszervezést igényel mint egy szabályos üzem,
- hogy nem tanulunk meg vásárolni, pénzt beosztani, mert ha van is elegendő akkor sem kell feleslegesen kiadni,
- hogy gyermekeinkhez nem vagyunk türelmesek, illetve gyermekeinket nem érdekli a mi tapasztalatunk,
- hogy szülhetünk és nevelhetünk gyermekeket „képesítés” nélkül,
- hogy egy asszonynak mennyi mindenhez kell értenie és, hogy mindezeket mikor és hogyan sajátítja el stb. stb.

Idekívánkozik az egyik „elrettentő” példám: Lányomat – a már kismama barátnője – megkérte, hogy kísérje el hivatalos ügyek intézésére, az első útjuk a postára vezetett, ahol ketten együtt sem tudták, hogy hogyan kell egy ajánlott levelet feladni!

Igen, az élet néha furcsa dolgokat produkál és sokszor a lehető legegyszerűbb elintézni valók okozzák a legnagyobb problémát. Hogy megoldja az ember? Persze, de nem mindegy, hogy milyen módon, milyen áron és milyen idegállapot árán (ki-ki vérmérséklete szerint). Mert a kicsi dolgok körül leselkedik ránk a nagy idegeskedés, a nagy dolgokban biztosan van tanács, segítség bőven.

Sokszor van úgy az ember, hogy csak úgy teszi a dolgát és nem gondol arra, hogy más hogyan csinálja, és azt sem, hogy esetleg sokaknak okozhat problémát az, ami nekem a világ legegyszerűbb, legtermészetesebb ügye.

Eltértem a tárgytól? Nem egyáltalán nem, mert igenis mindez, mindezek a vasárnapi ebédfőzés tárgykörébe tartoznak. Annak a fiatalasszonynak, aki ezt a kérdést feltette, más vonatkozásban is lehetnek gondjai. Egyébként igen ügyes, kedves, rendes asszony lehet mert:

1. El tudja készíteni azokat az ételeket, amelyek elkészítésének sorrendjét kérdezi.
2. Szép dolog, hogy javítani szeretne a munkáján a családja jobb ellátásának érdekében, ami önmagában is jó lélekre vall.
3. Hogy bevonja gyermekét a háztartási tevékenységbe.
4. Hogy csak fél órát készít.
5. Hogy egyáltalán főz!

No hát akkor jöjjön az én tanácsom:

Soha nem vasárnap készítem el a vasárnapi ebédet, mint ahogyan nem akkor főzöm meg a kosztot, amikor éppen kell, legyen az vendégvárás, karácsony vagy bármilyen hétköznapi, vagy ünnepi étkezés.

Ugyanis a sütés-főzés nem csak a tényleges főzési-sütési tevékenységből áll, hanem rengeteg edény használatából, ezeknek mosogatásából, valamint óhatatlanul a konyha felmosásából.

Márpedig a szép és jó étkezés csak tiszta rendes konyhában, étkezőben, terített asztalnál képzelhető el, nyugodt körülmények között. Mindezekhez hozzátartozik a háziasszony külső megjelenése is. (!) Rohammunkában a fentiek betartása nem lehetséges. De más előnye is van az előre főzésnek, hogy például megfőzött húsleves tetejéről a fagyott zsírt (amelyet teljesen felesleges megenni) egyszerű mozdulattal le lehet emelni. A rántott csirke (hús) is előre elkészíthető (mélyhűtő) csak kisütni kell, ami percek alatt megtörténik, de lehet kisütve is mélyhűteni, ebben az esetben jól jön a mikrohullámú sütő.

Természetesen az eddigiek vonatkoznak a süteményre és a tört burgonyára is. Az uborkasaláta sózva eláll másnapig, csak lemosni és ízesíteni kell a tálalás napján. Tehát az előző napok valamelyikén csak egy TV műsort kell feláldozni (nem nagy áldozat!) és máris lesz egy nyugodt vasárnapunk. Nem kell korán kelni, lehet az ágyban a gyerekekkel hancúrozni, lehet templomba, kicsit kirándulni, múzeumba, kiállításra, moziba menni. Hiszen nagy kár főzéssel tölteni azt az egy napot, amikor végre együtt lehet a család. Nem?

Most pedig következzen az a történet, amely elérzékenyedésemnek legfőbb oka volt, amely szolgáljon tanulságul minden fiatalasszonynak és lánynak (és idősebbeknek is):

Furcsa, szokatlan zajra riadunk, valaki matat a zárral, az Apósom lép be a lakásba.

Sápadt és zavart.

– Anyu, meghalt! Csak egyet hörgött és már vége is volt. Hívtam a mentőket, jöttek is azonnal, de én akkor már tudtam, Ők csak megállapították, most intézkedni kell, hogy elvigyék,... ezért jöttem, mert nem tudom, hogy mit csináljak.....Zokog.

Döbent csend.

Ugrunk ki az ágyból.....

– A szíve, az volt a rossz már régen, ezért a hirtelen halál. ....

Apu csak ül a fotelban.....

Torkunkat fojtogatja a sírás.

Jó, én megyek, Te maradjál a gyerekekkel.

A Batthyány téren találunk taxit – késő éjjel van – szótlanul ülünk a kocsiban.

Megérkezünk.

Alig bírom kinyitni a kaput, lelkem mélyén remélem, hogy tévednek, mert az nem is lehet igaz, hogy az én Anyósom.....

De sajnos igaz.

Az Apu leül a másik szobában, teljesen magába van roskadva, Ő sem hiszi.... nem érti.... mi lesz ezután.....

Megigazítom az ágyban az Anyósomat, be is takarom, hogy ne fázzon (?), a fejénél gyertyát gyújtok, bambán ülök mellette a földön..... már csak reggel jönnek érte.... várni kell. Leégnék a gyertyák. Újabb gyertyákat indulok keresgélni a lakásban, talán a konyhakredenc fiókjában.... és

akkor meglátom..... a konyha asztalon gondosan letakarva, a másnapi ebéd alkatrészei vannak kikészítve..... túrógombóc..... és akkor kitör belőlem a zokogás.

Most már soha nem tudom meg, hogy hogyan készítette azokat a csodás ételeket, amelyeket olyan nagyon tudott. Iszonyú lelkiismeret furdalással jut eszembe, hogy hányszor, de hányszor mondta: Gyere kislányom megmutatom. – de én önféjű és konok módomban nem és nem. Minta háziasszony volt. Soha nem dolgozott, nyolc gyermekes családból származott és Ő volt a legidősebb. Már szinte gyerekkorában kezdte a házimunkát, amelyet az évek során tökéletesre fejlesztett. Nála mindig 12-kor volt az ebéd, mindig tiszta volt a lakás, mindig be tudta osztani a pénzt és soha nem terhelt senkit azzal, hogy fáradt. A család összes gyereke nála nevelkedett (mert Ő nem dolgozott!!!), akik még felnőtt korukban is fel-fel szaladtak: Bözsi mama mit főztél, van egy kis maradék? És persze volt, mindig. Örömet lelte abban, ha valakit meg tudott etetni. Sokáig minden vasárnap Nála ebédeltünk. Mit főzzek nektek Tündikéim? – a kérdés az imádott unokáinak szólt. Egyértelmű volt a válasz, a nagy fiam: Gombóc levest, a pici lányom: Lyukas sütit főzzél Nagyi. A gombóc leves, maceszgombóccal készített húisleves, a lyukas süti, pedig csokoládéval leöntött csodás kétszínű kuglóf volt. De bármit főzött az maga volt a tökély. Az akkori butaságomban mélyen elítéltem a "csak" háziasszonyi tevékenységet, a befőzést, az otthoni mosást, és ki ér rá 12-kor ebédelni? Hát bizony ezt ma már másképpen gondolom. Tizenhét év telt el azóta, de most is gondosan őrzök egy töltött paprika befőttet, ami a mai napig gyönyörű, sárga az egészben eltett paprika és piros a paradicsomlé rajta. Hogy azóta én is befőzök, hogy otthon mosok, hogy elkészítem előre az ételeket, hogy beosztom a pénzt....igen, igen.

De sírás nélkül ma sem úszom meg, ha túrógombócot kérnek a gyerekeim.

Köszönöm az elolvasást.

Budapest, 1999. szeptember 28.

Kárpáti Imréné